

## Türkiye Cumhuriyeti ile Suriye Arap Cumhuriyeti Arasında Emlâk Sorunlarının Çözülmesine Dair Sözleşme ve Eki Ödeme Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun

(Resmî Gazete ile yayımı : 5 . 3 . 1976 - Sayı : 15519)

No.  
1937

Kabul tarihi  
24 . 2 . 1976

**MADDE 1. —** 22 Aralık 1972 tarihinde Şam'da imzalanan «Türkiye Cumhuriyeti ile Suriye Arap Cumhuriyeti Arasında Emlâk Sorunlarının Çözülmesine Dair Sözleşme ve Eki Ödeme Protokolü»nin onaylanması uygun bulunmuştur.

**MADDE 2. —** Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

**MADDE 3. —** Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

### TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE SURİYE ARAP CUMHURİYETİ ARASINDA EMLÂK SORUNLARININ ÇÖZÜLMESİNE DAİR SÖZLEŞMEYE EKİLİ ÖDEME PROTOKOLÜ

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suriye Arap Cumhuriyeti Hükümeti, «Türkiye Cumhuriyeti ile Suriye Arap Cumhuriyeti Arasında Emlâk Sorunlarının Çözülmesine Dair Sözleşme» uyarınca Türk vatandaşı gerçek ve tüzelkişilere verilecek tazminatın ödeme usulü hususunda aşağıdaki şekilde mutabık kalmışlardır.

#### MADDE : 1

a) 27 Eylül 1958 tarihli ve 161 sayılı Suriye Tarım Reformu Kanunu ve tarım reformu ile ilgili diğer mevzuat gereğince taşınmaz malları alınan ve Sözleşmenin 1 nci maddesinin (a) fıkrasında işaret olunan Türk vatandaşlarına,

b) Sözleşmenin 1 nci maddesinin (b) fıkrası gereğince müracaatlarının incelenmesi sonucu mülkiyet ve tasarruf hakları tanınan Türk vatandaşı gerçek ve tüzelkişilerin iade edilemeyen taşınmaz malları için verilecek tazminat, bu protokol hükümleri uyarınca ödenir.

#### MADDE : 2

a) Sözleşmenin 1 nci maddesinin (a) fıkrası ile ilgili bulunan ve Suriye Tarım Reformu Kanununun ve tarım reformuna ilişkin diğer mevzuatın kapsamına giren Türk vatandaşlarına ait taşınmaz malların değerleri, sözü edilen kanunda öngörülen ve aşağıdaki (b) fıkrasında belirtilen komisyonlarca, (c) fıkrasında tespit edilen usul ve süreler dahilinde takdir edilir.

b) Yukarıdaki (a) fıkrasında sözü edilen taşınmaz malların değerleri, 9 Mayıs 1972 tarihli «Türkiye - Suriye Emlâk Komisyonu Hakkında Protokol» ile kurulan Emlâk Komisyonunca veya «Türkiye Cumhuriyeti ile Suriye Arap Cumhuriyeti Arasında Emlâk Sorunlarının Çözülmesine Dair Sözleşme» nin 7 nci maddesinde gösterilen mercilerce söz konusu taşınmaz mallarla ilgili olarak verilecek mülkiyet ve tasarruf haklarının sübutu kararlarına istinaden, Suriye Tarım Reformu Kanununun 8 nci maddesinde kayıtlı Ön Takdir Komisyonlarınca takdir edilir.

Hak sahibinin takdir edilen değere yapacağı itiraz, sözü edilen kanunun 19 ncu maddesinde gösterilen Kazaî Komisyonlarca incelenip karara bağlanır.

c) Değer Takdir Komisyonlarının teşkili, takdir işlemleri ve süreleri hususlarında aşağıdaki usul ve esaslara riayet edilir :

— Yukarıdaki (b) fıkrasında belirtilen Ön Takdir Komisyonları ve Kazaî Komisyonlar, bu protokolün imzalanması tarihinden itibaren 2 (iki) ay içinde kurulup çalışmaya hazır olurlar.

— Yukarıdaki (b) fıkrasında bahsi geçen Emlâk Komisyonu ve diğer mercilerce hakkın sübutuna dair alınacak kararlarda zikredilen taşınmaz malların değerleri, her bir karar tarihinden itibaren 3 (üç) ay içinde Ön Takdir Komisyonlarınca takdir edilir.

— Değer takdiri kararının metni, karar tarihinden itibaren 1 (bir) ay içinde Suriye makamlarınca Türkiye Cumhuriyeti Şam Büyükelçiliğine tevdi edilir.

Karar metni, Türkiye Cumhuriyeti Şam Büyükelçiliğine tevdi tarihinden itibaren 1 (bir) ay içinde hak sahibine veya kanunî vekiline tebliğ edilir.

— Hak sahipleri, takdir kararının Türk makamlarınca kendilerine tebliği tarihinden itibaren 1 (bir) ay içinde itirazda bulunmak hakkını haizdir.

— Her bir itiraz, itiraz eden tarafından Türk makamlarına verildiği tarihten itibaren en geç 1 (bir) ay içinde Türkiye Cumhuriyeti Şam Büyükelçiliğince Suriye Dışişleri Bakanlığına tevdi edilir. Ancak, her itiraz, değer takdiri kararının Türkiye Cumhuriyeti Şam Büyükelçiliğine tevdi tarihinden itibaren 3,5 (üç buçuk) ay içinde Suriye Dışişleri Bakanlığına teslim edilmiş olmadıkça kabul edilmeyecektir.

— İtirazın Suriye Dışişleri Bakanlığına tevdi tarihinden itibaren en geç 1,5 (bir buçuk) ay içinde, itirazın Kazaî Komisyonunda inceleneceği tarih Türkiye Cumhuriyeti Şam Büyükelçiliğine bildirilir.

Hak sahibi veya kanunî vekilinin Kazaî Komisyonunda hazır bulunabilmesi için, itirazın inceleneceği günün, bunun Türkiye Cumhuriyeti Şam Büyükelçiliğine bildirilmesi tarihinden itibaren 1 (bir) aydan erken 2 (iki) aydan geç olmamak üzere tespit edilmesi gereklidir.

— Kazaî Komisyon, inceleme için tespit edilen tarihten itibaren en geç 1 (bir) ay içinde, itiraz eden hazır bulunmasa dahi, itiraz hakkında kararını verir. Bu kararlar, her karar tarihinden itibaren en geç 1 (bir) ay içinde Suriye makamlarınca Türkiye Cumhuriyeti Şam Büyükelçiliğine bildirilir.

### MADDE : 3

a) Sözleşmenin 1 nci maddesinin (b) fıkrası uyarınca tazmini gereken taşınmaz malların değerleri, 28 Mayıs 1945 tarihli ve 178 sayılı Suriye «Taşınmaz Mal Gelirleri Kanunu» ve tadilatında öngörülen komisyonlarca, 9 Mayıs 1972 tarihli Protokolle kurulan Emlâk Komisyonu ve Sözleşmenin 7 nci maddesinde belirtilen diğer mercilerce bu mallarla ilgili olarak verilen mülkiyet ve tasarruf haklarının sübutu kararlarına istinaden ve aşağıda tespit olunan usul ve esaslar dahilinde takdir edilir.

b) Yukarıdaki (a) fıkrasında bahsi geçen taşınmaz malların değerleri, anılan «Taşınmaz Mal Gelirleri Kanununun» da öngörülen Bidayet Komisyonlarınca, her sübutu hak kararı tarihinden itibaren 2 (iki) ay içinde takdir edilir.

— Değer takdiri kararının metni, karar tarihinden itibaren 1 (Bir) ay içinde Suriye makamlarınca Türkiye Cumhuriyeti Şam Büyükelçiliğine tevdi edilir.

— Karar metni, Türkiye Cumhuriyeti Şam Büyükelçiliğine tevdi tarihinden itibaren 1 (bir) ay içinde hak sahibine veya kanunî vekiline tebliğ edilir.

— Hak sahipleri, takdir kararının Türk makamlarınca kendilerine tebliği tarihinden itibaren 1 (bir) ay içinde bu karara itiraz edebilirler.

— Her bir itiraz, itiraz eden tarafından Türk makamlarına verildiği tarihten itibaren en geç 1 (Bir) ay içinde Türkiye Cumhuriyeti Şam Büyükelçiliğince Suriye Dışişleri Bakanlığına tevdi edilir. Ancak, her itiraz, değer takdiri kararının Türkiye Cumhuriyeti Şam Büyükelçiliğine tevdi tarihinden itibaren 3,5 (Üç buçuk) ay içinde Suriye Dışişleri Bakanlığına teslim edilmiş olmadıkça kabul edilmeyecektir.

— İtirazın Suriye Dışişleri Bakanlığına tevdi tarihinden itibaren en geç 1,5 (Bir buçuk) ay içinde, itirazın İstinaf Komisyonunda inceleneceği tarih Türkiye Cumhuriyeti Şam Büyükelçiliğine bildirilir.

Hak sahibi veya kanunî vekilinin İstinaf Komisyonunda hazır bulunabilmesi için, itirazın inceleneceği günün, bunun Türkiye Cumhuriyeti Şam Büyükelçiliğine bildirilmesi tarihinden itibaren 1 (Bir) aydan erken 2 (iki) aydan geç olmamak üzere tespit edilmesi gereklidir.

— İstinaf Komisyonu, inceleme için tespit edilen tarihten itibaren en geç 1 (Bir) ay içinde, itiraz eden hazır bulunmasa dahi, itiraz hakkında kararını verir. Bu kararlar, her karar tarihinden itibaren en geç 1 (Bir) ay içinde Suriye Makamlarınca Türkiye Cumhuriyeti Şam Büyükelçiliğine bildirilir.

#### MADDE : 4

Değer takdirine mesnet teşkil edecek hakkın sübutu kararları, her bir kararın alınışı tarihinden itibaren 15 (Onbeş) gün içinde Suriye Dışişleri Bakanlığı kanalıyla takdir işlemini yapacak komisyonlara intikal ettirilir.

#### MADDE : 5

Suriye Arap Cumhuriyeti Hükümeti tarafından, aşağıdaki hususlar, Sözleşmenin ve bu Protokolün yürürlüğe girmesi beklenilmeden yerine getirilecektir :

a) Yukarıdaki 2 nci maddede belirtilen takdir komisyonlarının bu Protokolün imzalanması tarihinden itibaren 2 (İki) ay içinde çalışmaya başlamak üzere kurulması,

b) Bu komisyonların, bu Protokolün taşınmaz malların değerlerinin takdiri ile ilgili 2 nci madde (c) fıkrasında ve 3 ncü madde (b) fıkrasında belirtilen usul ve süreleri uygulamaları,

c) Sözü geçen takdir komisyonlarının, takdir işlemlerini yaparken, Sözleşmenin 2 nci maddesi hükümlerine riayet etmeleri,

Sözü geçen komisyonların kararları, Sözleşme ve Protokol yürürlüğe girdikten sonra uygulanır.

#### MADDE : 6

a) Suriye Arap Cumhuriyeti Hükümeti, Sözleşmenin 1 nci maddesinin (a) fıkrasında sözü edilen tazminatı, Sözleşmenin yürürlüğe girdiği tarihten 1 (Bir) yıl sonra ilk taksit ödenmek üzere, yıllık 3 (üç) taksitte öder.

b) Sözleşmenin 1 nci maddesinin (b) fıkrasında bahsi geçen tazminata, Emlâk Komisyonu ile Sözleşmenin 7 nci maddesine göre Türkiye - Suriye Karma Komisyonunca veya iki Hükümetçe hakkın subutuna dair alınan kararın tarihinden itibaren hak kazanılmış olur.

Suriye Arap Cumhuriyeti Hükümeti, bu tazminatı iki taksit halinde öder. İlk taksit, Sözleşmenin yürürlüğe girmiş olması halinde takdir işlemlerinin bitirilmesinden 4 (Dört) ay sonra, yürürlüğe girmemiş olması halinde yürürlüğe giriş tarihinden itibaren 4 (Dört) ay sonra ödenir. İkinci taksit ise, ilk taksidin ödenmesi tarihinden 1 (Bir) yıl sonra ödenir.

c) Bu Protokole konu teşkil eden biçimle tazminat ile Sözleşmenin uygulanması veya tefsirinden doğabilecek sorunların Sözleşmenin 7 nci maddesi uyarınca çözülmesi sonucunda tahakkuk edecek tazminat için yukarıdaki (a) ve (b) fıkralarında belirtilen taksitlerin tahakkukundan sonraki tarihlerde hakkın subutu kararı verilmişse, bunun tahakkuk etmiş taksitleri, hakkın subutu kararı tarihinden itibaren 1 (Bir) yıl sonra defaten ödenir.

#### MADDE : 7

a) Yukarıdaki 2 nci maddenin (c) fıkrasında sözü edilen Kazaî Komisyonlar ile 3 ncü maddenin (b) fıkrasında sözü edilen İstinaf Komisyonlarının değer takdiri kararları, Sözleşme ve bu Protokol hükümlerine uygun olup olmadıklarının incelenmesi zımında, bu kararların Türkiye Cumhuriyeti Şam Büyükelçiliğine bildirilmesi tarihinden itibaren en geç 6 (Altı) ay içinde Türk makamları tarafından Türkiye - Suriye Karma Komisyonuna sunulabilir.

- b) Bu 6 (Altı) aylık süre dolduğunda Türkiye - Suriye Karma Komisyonu henüz kurulmamış ise, anılan kararlar Karma Komisyonun kurulduğu tarihten itibaren 2 (iki) ay zarfında Karma Komisyona sunulur.
- c) Değer takdiri kararlarının Karma Komisyona sunulması, bu Protokolün 6 ncı maddesinde öngörülen sürelerde ödeme yapılmasını önlemez.

## MADDE : 8

- a) Suriye Arap Cumhuriyeti Hükümeti, Türk vatandaşı gerçek ve tüzelkişilere verilecek tazminat tutarlarından vergi, resim, takdir ve itiraz işlemleri masrafları ve diğer her türlü yükümlülükler karşılığı olarak % 1,5 (yüzde bir buçuk) nispetinde kesinti yapar. Bu kesinti ilk taksitten yapılır.
- b) Tazminat tutarlarından yukarıdaki (a) fıkrasında belirtilen kesinti ile hak sahipleri, tazminata konu teşkil eden taşınmaz mallarına ilişkin her türlü vergi, resim, takdir ve itiraz masrafları ve diğer yükümlülüklerden muaf olurlar.
- c) Tazminata hak kazanan Türk vatandaşından alacaklı olan Suriyeli, borçluya ait tazminat üzerinden, alacağının sınırı dahilinde, hakkını şu şartlarla kullanabilir :

— Alacağının 9 Mayıs 1972 tarihinden önceki bir sabit tarihi haiz olduğunun yetkili mahkeme kararı ile ispat edilmiş, davanın bu Protokolün imza tarihinden evvel açılmış ve haciz kararının bu Protokolün imzası tarihinden önce alınmış olması.

— Veya borcun 9 Mayıs 1972 tarihinden önceki bir sabit tarihi haiz olduğunun ispat edildiğini mübeyyin ve bu Protokolün imzası tarihinden evvel yetkili mahkemece verilmiş bir kararla tapu siciline tescil edilmiş olması,

— Veya borcun rehinle temini için, borçlunun kendi rızası ile 9 Mayıs 1972 tarihinden evvel tapu sicilinde bir ipotek tesis etmiş olması.

«Sabit tarih» anlamının, 10 Haziran 1947 tarihli ve 395 sayılı Suriye «Beyineler Kanunu»nun 11 nci maddesinin 1 nci ve 2 nci fıkralarında tarif edilen anlama uygun olarak kullanıldığında mutabık kalınmıştır.

d) Şu kadar ki, geçmiş süreler için tazminat tutarına, aşağıdaki 9 ncu madde gereğince yürütülecek faiz, borç karşılığı kesinti yapılmadan evvelki tazminat tutarı üzerinden hesaplanacaktır.

## MADDE : 9

a) Sözleşmenin 1 nci maddesinin (a) fıkrasında sözü edilen tazminat, Suriye Tarım Reformu Kanunu ve tarım reformu ile ilgili diğer mevzuat uyarınca taşınmaz malın istilâsı ve hak sahibinin intifaının fiilen kesilmesi tarihinden itibaren başlamak üzere % 3 (Yüzde üç) faize tabidir.

Faiz ödemeleri taksit ödemeleri ile birlikte yapılır. Geçmiş müddetler için birikmiş faizler toplamı, birinci taksitle birlikte ödenir.

b) Sözleşmenin 1 nci maddesinin (b) fıkrasında sözü edilen tazminat, hak sahibi lehine alınan hak-kim subutu kararı tarihinden veya bu kararda hak sahibinin taşınmaz malından intifaının kesildiğine dair tespit edilmiş olan tarihten itibaren başlamak üzere % 3 (Yüzde üç) faize tabidir.

Faiz ödemeleri taksit ödemeleri ile birlikte yapılır. Geçmiş müddetler için birikmiş faizler toplamı, birinci taksitle birlikte ödenir.

Emlâk Komisyonu veya Sözleşmenin 7 nci maddesinde öngörülen diğer mercilerin kararıyla hakları subut bulan Türk vatandaşı gerçek ve tüzelkişiler, taşınmaz mallarından, subutu hak kararı tarihinden önce intifa etmedikleri müddetler için yıllık % 3 (Yüzde üç) faizi talep etmek üzere adli mercilere müracaatta bulunabilirler.

Bu faizler hakkında bir karar aldıkları takdirde, hükmolunan faiz tutarına da bu Protokol hükümleri uygulanır.

## MADDE : 10

Suriye Arap Cumhuriyeti Hükümeti, bu Protokolün 1 nci maddesinde belirtilen tazminatı, Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası ile Suriye Merkez Bankasının üzerinde mutabık kalacakları konvertibl bir dövizle ödeyecektir.

Suriye Lirasının ödemede itibar olunacak kuru : 4,32 Suriye Lirası = 1 ABD doları = 0,818513 gr. saf altındır.

Ödenecek konvertibl dövizin miktarı, ABD Dolarının ve bu dövizin ödeme günündeki altın değerleri üzerinden hesaplanacaktır.

Bir Amerikan dolarının, Beynelmîl Para Fonu'nca tespit edilen 0.818513 gram saf altına eşit olan değerinde bir değişiklik olması halinde, tazminatın geri kalan ödenmemiş tutarı, Beynelmîl Para Fonu'nca tespit edilen değişiklik tarihi ile değişiklik oranı gözönünde bulundurulmak suretiyle yeniden hesaplanır.

## MADDE : 11

Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası ve Suriye Merkez Bankası, bu Protokolde öngörülen tazminatın ödenmesine ilişkin işlemlerle ilgili teknik hususları, mümkün olan en kısa zamanda müştereken tespit edeceklerdir.

## MADDE : 12

Suriye Arap Cumhuriyeti Hükümeti, tazminatın hak sahiplerine ödenmesinde yararlı olacak her türlü bilgiyi Türkiye Cumhuriyeti Hükümetine verir.

## MADDE : 13

Bu Protokol, «Türkiye Cumhuriyeti ile Suriye Arap Cumhuriyeti Arasında Emlâk Sorunlarının Çözülmesine Dair Sözleşme» nin ayrılmaz bir parçası olup, bu Protokolün 5 nci maddesi hükmü mahfuz kalmak üzere, sözü geçen Sözleşme ile birlikte yürürlüğe girecektir.

Bu Protokol ikisi de aynı ölçüde geçerli olmak üzere, Türkçe ve Arapça ikişer nüsha olarak, 22 Aralık 1972 günü Şam'da imza edilmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti  
adına

Suriye Arap Cumhuriyeti  
adına

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE SURİYE ARAP CUMHURİYETİ ARASINDA EMLÂK SORUNLARININ ÇÖZÜLMESİNE DAİR SÖZLEŞME**

Türkiye Cumhuriyeti ve Suriye Arap Cumhuriyeti,

Memleketleri arasında iyi komşuluk ilişkilerini geliştirmek amacıyla,

Türk ve Suriyeli gerçek ve tüzelkişilere ait, iki memleketten her birinde bulunan taşınmaz mallara ilişkin haklar ve menfaatler arasında denge sağlamak üzere,

Suriye'de tarım reformu uygulanması nedeniyle taşınmaz malları alınan Türk vatandaşlarına verilecek tazminat ile Türk gerçek ve tüzelkişilerin Suriye'de bulunan diğer taşınmaz mallarına ilişkin hak ve menfaatlerini ilgilendiren sorunları çözmeyi arzu ederek,

Devamlı ve âdil bir Sözleşme akdine karar vermişler ve bu maksatla,

Türkiye Cumhurbaşkanı :

Suriye Arap Cumhuriyeti Başkanı :

Tam yetkili temsilci tayin etmişlerdir.

Temsilciler usulüne uygun yetki belgelerini teati eylemiş ve aşağıdaki hususlarda anlaşmaya varmışlardır.

**MADDE : 1**

Bu Sözleşme ile :

a) 27 Eylül 1958 günlü 161 sayılı Suriye Tarım Reformu Kanunu ve tarım reformu ile ilgili diğer mevzuat uyarınca taşınmaz malları alınan Türk vatandaşlarına bu Sözleşme hükümleri uyarınca tazminat verilir. Tarım reformu uygulaması dışında bırakılan taşınmaz malları Türk vatandaşlarına iade edilir.

b) Yukarıdaki (a) fıkrası dışında kalan taşınmaz mallar ve bu taşınmaz mallara ilişkin hak ve menfaatlerle ilgili olarak Türk gerçek ve tüzelkişiler tarafından yapılan müracaatlar bu Sözleşme hükümlerine göre incelenir.

İnceleme sonucunda mülkiyete hak kazanan Türk gerçek ve tüzelkişilerin taşınmaz malları, Suriye Devletinin tasarrufunda ise maliklerine iade edilir. Suriye Devletinin tasarrufunda bulunmayan taşınmaz mallar iade edilemediği takdirde, bu mallar için Sözleşme hükümleri uyarınca tazminat verilir.

c) Bu maddenin (a) ve (b) fıkraları uyarınca tazminata hak kazanan Türk gerçek ve tüzelkişilere bu Sözleşmeye ekli Ödeme Protokolü hükümleri uyarınca ödeme yapılır.

**MADDE : 2**

Hak sahiplerinin tam ve âdil bir tazminat elde etmesini sağlamak üzere, tazminat konusu taşınmaz malların değerlerinin tespitinde, Suriye'de mücavir ve benzer taşınmaz malların değerleri ile diğer takdir unsurları gözönünde tutulur.

**MADDE : 3**

Âkit Taraflar, Türkiye - Suriye sınırının iki tarafında on kilometreye kadar derinlikteki bölgede, Türkiye - Suriye Emlâk Komisyonunca, Türkiye - Suriye Emlâk Komisyonu hakkında Protokol hükümleri uyarınca tespit edilen Türk ve Suriyeli maliklerin sınırdan geçişlerini düzenleyecek yeni bir usul tespit edecektir.

**MADDE : 4**

Suriye topraklarında bulunan taşınmaz mallarda Türk vatandaşı varislere miras hakları, karşılıklılık ilkesi çerçevesinde, aynen intikal eder ve bu haklar tapu sicilinde ve temlik defterinde onların adlarına tescil edilir.

Taşınmaz mallar üzerinde aynı hak tesisi ve bu hakların tadili veya intikali hakkı Türk gerçek ve tüzelkişilere, karşılıklılık ilkesi çerçevesinde, tanınır.

Suriye'de tasarruf hakkına sahip Türk gerçek ve tüzelkişilerin tasarruf davaları kabul edilir, bu hakları lehlerine tescil olunur ve bu hususta kendilerine kanuni belgeler verilir. Türkiye - Suriye Emlâk Komisyonunun ve Türkiye - Suriye Karma Komisyonunun kararları, bu davalarda kararlara mesnet teşkil eder.

MADDE : 5

Dördüncü maddenin uygulanmasında, Türk gerçek ve tüzelkişilerin kabul edilir mazeret beyanı halinde, Suriye mevzuatındaki zaman aşımı veya hak düşürücü süreler, hakkın doğumu tarihinden itibaren nazara alınmaz.

MADDE : 6

Türkiye - Suriye Emlâk Komisyonu hakkında Protokol hükümleri gereğince kurulmuş olan Türkiye - Suriye Emlâk Komisyonunun kararları işbu Sözleşmenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren uygulanır.

MADDE : 7

Türkiye - Suriye Emlâk Komisyonu tarafından çözülemeyerek kendisine havale edilecek dosyalar ve 9 Kasım 1972 gününden sonra Türk makamlarına yapılacak müracaatlar ile bu Sözleşme hükümlerinin uygulanması veya tefsirinden doğabilecek öteki sorunları incelemek üzere, iki Taraftan eşit sayıda temsilcinin katılmasıyla, Türkiye - Suriye Karma Komisyonu kurulur. İki Taraf temsilcileri beraberlerinde gereği kadar yardımcı bulundurabilir.

Komisyonunda her bir Taraf birer oy hakkına sahiptir.

Komisyon, tahkikat yapmaya, müracaat sahiplerini dinlemeye, belge verilmesini istemeye, bilirkişiye başvurmaya, yerinde keşif yapmaya, resmî makamlardan ve diğer mercilerden veya kişilerden her çeşit bilgiyi istemeye ve tanık dinlemeye yetkilidir.

Komisyonunda iki Taraf görüş birliğine varamadığı takdirde, Tarafların görüşlerini ihtiva eden bir rapor düzenlenip imza edilir ve Âkit Taraflar Hükümetlerine sunulur.

MADDE : 8

Türkiye - Suriye Karma Komisyonunca 7 nci maddenin son fıkrası gereğince iki Taraf Hükümetlerine sunulan raporlardaki konuların önem ve niteliğine göre, Türkiye ve Suriye Hükümetlerince, iki Taraf vatandaşlarının taşınmaz malları ve bu taşınmaz mallara ilişkin hak ve menfaatleri üzerine 1966 yılından önce konulmuş bütün tedbirlerin kaldırılmasına karar verilebilir.

MADDE : 9

Bu Sözleşme ve Türkiye - Suriye Emlâk Komisyonu hakkında Protokol hükümleri uyarınca iadesine karar verilen taşınmaz malları fuzulî işgal, fiilî tecavüz veya benzer bir nedenle elinde bulunduran kimselerin tahliye etmesi ve bu malların hak sahiplerine teslimi sağlanır.

Taşınmaz malın kiralanmış olması halinde, taşınmaz mal hak sahibi tarafından kiraya verilmiş ise, kanun hükümlerine göre kira süresi sonunda; bir kamu idaresi tarafından kiraya verilmiş ise, hemen veya varsa, üzerindeki mahsul kaldırıldıktan sonra bu idarece tahliye ettirilerek hak sahibine iade olunur.

Âkit Tarafların yetkili makamları, gelecekte ortaya çıkabilecek, fuzulî işgal, fiilî tecavüz veya benzer eylemlere karşı hak sahiplerinin korunmasını ve taşınmaz malları üzerindeki haklarının tamamen kullanılmasını sağlayacaklardır.

MADDE : 10

Kısıtlayıcı tedbirlerin kaldırılması, müracaat sahiplerinin yetkili Suriye veya Türkiye mercilerine başvurmalarına engel olmaz.

